

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشکه دست به تصمیم بهتری بزنیم !

www.konkursara.com

۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

الدرس السادس

المعالم الخلاجية: آثار جذاب

اعلموا

إعرابُ أَجزاءِ الْجُمْلَةِ الْأَسْمَيَّةِ وَالْفِعْلَيَّةِ

زبان عربی یکی از زبان‌هایی است که به سبب وجود برخی از ویژگی‌های منحصر به‌فردش از سایر زبان‌ها متمایز گشته است. یکی از این ویژگی‌ها، موضوع إعراب یا علامت انتهای کلمه است. بر اساس همین ویژگی، کلمات (اسم، فعل و حرف) در این زبان به دو گروه مهم و اساسی تقسیم می‌شوند:

۱- کلماتی که علامت انتهای آنها با تغییر موقعیت یا نقششان در جمله تغییر می‌کند. به این تغییر علامت، إعراب و به کلمات متغیر، مُعَرِّب گفته می‌شود. این موضوع فقط به غالب اسم‌ها و فعل مضارع (به جز فعل‌های جمع مونث) تعلق دارد. مثال:

اسم:

ذهب الطالب إلى المدرسة: دانشآموز به مدرسه رفت.

رأيُ الطالب في المدرسة: دانشآموز را در مدرسه دیدم.

وجدتُ كتاب الطالب في المدرسة: كتاب دانشآموز را در مدرسه پیدا کردم. الطالب: مضارف إليه

فعل مضارع:

يذهبُ الطالبُ إلى المدرسة: دانشآموز به مدرسه می‌رود

لم يذهبُ الطالبُ إلى المدرسة: دانشآموز به مدرسه نرفت.

۲- کلماتی که علامت انتهای آنها با تغییر موقعیت یا نقششان در جمله غير تغيير نمی‌کند. به این عدم تغییر علامت، بناء و به کلمات غیر متغیر، مبني گفته می‌شود. این موضوع فقط به برخی اسم‌ها و فعل‌های ماضی، امر و فعل‌های جمع مونث و تمامی حروف تعلق دارد. مشهورترین اسم‌های مبني عبارتند از: ضمایر، اسم‌های اشاره و کلمات پرسشی.

نکته ۱: اسمهای معرفب به سه حالت دیده می‌شوند: ۱- رفع ۲- نصب ۳- جر. بر همین اساس، اسمهای معرفب هم به سه شکل مرفوع، منصوب و مجرور در جمله ظاهر می‌شوند. این اشکال با علامت‌های مشخص می‌گردند که عبارتند از:

۱- مرفوع: (ـ) (ـ) در اسم مفرد، (ـ) در اسم مثنی و (ـ) در اسم جمع مذکور

مانند **الْكَاتِبُ، كَاتِبُ، الْكَاتِبُونَ، الْكَاتِبَانِ**

۲- منصوب: (ـ) (ـ) در اسم مفرد، (ـ) در اسم مثنی و (ـ) در اسم جمع مذکور

مانند **الْكَاتِبُ، كَاتِبُ، الْكَاتِبَيْنَ، الْكَاتِبَيْنِ**

۳- مجرور: (ـ) (ـ) در اسم مفرد، (ـ) در اسم مثنی و (ـ) در اسم جمع مذکور

مانند **الْكَاتِبُ، كَاتِبُ، الْكَاتِبَيْنَ، الْكَاتِبَيْنِ**

نکته ۲: فاعل، مبتدا و خبر مهم‌ترین نقش‌های مرفوع، مفعول همیشه منصوب و مضاف إلیه مجرور می‌گردد. بنابراین با توجه به ساختار کلمه‌ای که در این نقش‌ها قرار می‌گیرد یکی از علامت‌های رفع، نصب و جر در انتهای آنها دیده می‌شود.

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْرَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ أَلَّا يَرَى الآحزاب: ۲۲

فاعل و مرفوع به واو مفعول و منصوب به فتحه

ثَرَّةُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ. أمير المؤمنین علیه السلام

مبتدا و مرفوع به ضمه خبر و مرفوع به ضمه

نکته ۳: هر یک از نقش‌های (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر و مضاف إلیه) می‌تواند با کلمه‌ای به نام صفت توصیف شود. صفت همان علامت موصوفش را می‌گیرد.

اللَّهُ وَنْ الْأَبَيَضُ لَهُ دُوَءٌ. مبتدا و مرفوع به ضمه صفت و مرفوع به ضمه مضاف إلیه و مجرور به کسره

فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ. فعل فاعل و مرفوع مضاف إلیه و منصوب صفت و مجرور